

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Sociální divadlo jako nástroj změny společnosti
Autor/ka práce: Anna Zítová
Studijní program: Dramatická umění - Produkce
Typ studijního programu: Bakalářský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Cílem práce bylo popsat specifickou divadelní tvorbu v oblasti sociálního divadla a položit tak základ pro hlubší bádání v tomto odvětví. Tento cíl hodnotím jako odvážný jelikož, jak sama autorka zmiňuje, není tato oblast v českém prostředí dosud dostatečně prozkoumána a popsána. Bakalářská práce samozřejmě nemůže popsat veškeré aspekty této produkce, ale je hodnotným podkladem pro další bádání a navazující rozšíření práce. Autorka si klade otázku, jestli má produkce sociálního divadla smysl a vyjadřuje přesvědčení, že sociální divadlo má být více podporováno v rámci grantového systému. Na základě mé praktické zkušenosti se domnívám, že právě důkladnější popis a kodifikace aspektů sociálního divadla může být základem pro lepší pochopení ze strany donorů a to jak na státní, místní, ale i soukromé úrovni.

Věřím, že tato práce je hodnotným příspěvkem k širšímu pochopení významu a dopadů sociálního divadla na rozvoj společnosti.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Sociální divadlo a jeho nástroje mohou poskytnout hodnotný vhled do detailů problémů společnosti. V současné době jsou informace o společenských krizích jako jsou migrace, sociální nerovnost nebo klimatická změna dostupné každému díky široce rozšířeným, ale také snadno ovlivnitelným komunikačním prostředkům. Je proto třeba pracovat na zviditelnění mnoha dílčích individuálních příběhů, ze kterých se tyto krize skládají. Edukací a zpřítomněním těchto příběhů může také sociální divadlo přispět k pochopení komplexnosti problému a vyhnout se tak jednoduchým řešením, která vedou k černobílému vnímání společnosti, následné ztrátě diverzity a potenciálně dalším krizím.

Autorka se rozhodla použít kvantitativní metodu výzkumu, která popisuje projekty z různých oblastí. V budoucí práci bych doporučil zaměřit se na kvalitativní výzkum a dát prostor jak samotným tvůrcům sociálního divadla, tak jeho účastníkům z různých popisovaných projektů, aby byl lépe prozkoumán dopad na jednotlivé aktéry. Tento přístup dokáže ještě důkladněji odpovědět na otázku zda má sociální divadlo smysl.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Jak sama autorka zmiňuje, dostupné práce pracující s tématem sociálního divadla jsou deset let staré a tedy nepříliš aktuální. Vzhledem k dynamickému rozvoji společnosti by toto téma zasloužilo větší pozornost a jeho hlubší výzkum by zřejmě vedl také k efektivnějšímu dopadu na

změnu ve společnosti. Je tedy třeba ocenit úsilí autorky a podpořit ji v dalším bádání, které může pomoci tuto mezeru zaplnit a přinést tak větší pochopení pro důležitost sociálního divadla a jeho role ve společnosti.

Logická stavba a členění práce:

Práce je členěna smysluplně od vysvětlení základních pojmů přes naznačený historický, sociologický a psychologický kontext až po konkrétní příklady z praxe. Výběr uvedených projektů by však mohl být v jednotlivých oblastech pestřejší a mohl by se držet důslednější metodiky, která by jejich popis sjednotila.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Až na několik drobných pravopisných chyb a občasného zjednodušení hodnotím formální stránku práce jako výbornou. Rozsah práce je odpovídající.

Práce s informačními zdroji:

Citace zdrojů jsou vyčerpávající. Ocenil bych větší inspiraci zahraničním prostředím, kde je výzkum i praxe na vyšší úrovni a může být inspirací pro další práci.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Stylistika a jazyková úprava práce je odpovídající bakalářské úrovni. V některých případech je patrné převzetí kompletního textu od zdroje bez uvedení vlastního kritického pohledu.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Celkově hodnotím práci jako dobrý základ pro další výzkum v oblasti sociálního divadla a jeho ukotvení jak ve sféře akademické tak v oblasti financování projektů. Nabízí se další rozpracování tématu s přihlédnutím k příkladům a výzkumu v evropském a světovém kontextu. Autorka se věnovala množství konkrétních projektů, které vzájemně propojuje až tato práce, ale sjednocující produkční principy jsou jen naznačené a zaslouží si další rozvinutí.

Není možné očekávat, že bakalářská práce změní přístup donorů k projektům sociálního divadla, ale staví důležitý základní kámen k budoucí interdisciplinární spolupráci v oblasti školství, sociální a zdravotní péče a umění, který doposud není běžný.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

Jaký vidí autorka rozdíl mezi detailně popsanou dramaterapií a sociálním divadlem? Které prvky kodexu dramaterapie jsou přenositelné do sociálního divadla a které nikoliv?

Jakou roli hraje v sociálním divadle jeho estetická stránka?

Nechť autorka uvede některé úspěšné aktuální projekty sociálního divadla ze zahraničí.

Doporučení práce k obhajobě:	Práci k obhajobě doporučuji
Navrhovaná klasifikace:	B
Datum vypracování posudku:	2.9.2023

Jindřich Krippner

2.9.2023

